

Амир Темур таваллудининг 690 йиллиги

// 06.04.2026

<https://uzkimyosanoat.uz/uz/press/news/amir-temur-tavalludining-690-yilligi>

Amir Temur ilm-fan homiysi

Амир Темур “Тузуклари”да давлат бошқарувида илм-фан, ҳунармандчилик ва кимё (алкимё) асосларига катта эътибор қаратилган.

У олимлар ва муҳандисларни қўллаб-қувватлаб, металлургия, қуролсозлик ва пиротехника каби амалий кимё соҳаларининг ривожланишига замин яратган. Бу эса давлатнинг ҳарбий қудратини оширган.

Амир Темурнинг илм ва кимёга эътиборининг асосий йўналишлари:

- Илм-фан ҳомийси: Темур олимлар, файласуфлар ва тарихчилар билан суҳбатлашишни хуш кўрган, уларга ғамхўрлик қилган.
- Амалий кимё (металлургия ва қуролсозлик): Қўшинни энг замонавий қурол-яроғлар билан таъминлаш мақсадида металл эритиш, қотишмалар яратиш ва ўқотар қуроллар учун “қора дори” (порох) ишлаб чиқаришга катта эътибор берган.
- Чет эл олимларини жалб қилиш: Давлатда илм-фанни ривожлантириш учун бошқа юртлардан етук мутахассисларни, жумладан, амалий кимё ва муҳандисликни билганларни пойтахтга таклиф этган.
- Ҳунармандчиликни қўллаб-қувватлаш: Кимёвий жараёнларга асосланган рангсозлик, қоғоз ишлаб чиқариш ва заргарлик санъати юксалган.

Хулоса қилиб айтганда, Темур “Тузуклари”да илм-фан давлат мустаҳкамлигининг асосий омили сифатида қаралган ва кимё фани амалий натижалар (қурол ва тўп ишлаб чиқариш) орқали давлат ҳимоясига хизмат қилган.